

ADVIES

ONTWERPBESLUIT TOT REGELING VAN
TRANSACTIES VAN PRODUCTEN VOOR
TWEEËRLEI GEBRUIK

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Ontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot regeling van de uitvoer, doorvoer en overbrenging van producten voor tweeeërlei gebruik en het verlenen van technische bijstand
Adviesvrager	Matthias Diependaele - Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management
Ontvangst adviesvraag	2 juni 2025
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)
Kennisneming raad	23 juni 2025
Contactpersoon	Wim Knaepen wknaepen@serv.be

De heer De heer Matthias DIEPENDAELE

Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management

Martelaarsplein 19

B-1000 Brussel

Ontwerpbesluit tot regeling van de uitvoer, doorvoer en overbrenging van producten voor tweëërlei gebruik en het verlenen van technische bijstand

Mijnheer de minister

U heeft de SERV op 2 juni 2025 om advies gevraagd over het ontwerp van besluit tot regeling van de uitvoer, doorvoer en overbrenging van producten voor tweëërlei gebruik en het verlenen van technische bijstand.

De sociale partners konden in dit dossier niet tot een consensus komen.

Hierna vindt u de standpunten van de organisaties.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Stijn Gryp
voorzitter

VERDEELD ADVIES

1. Standpunt VOKA, UNIZO en BB

Algemene uitgangspunten

Het standpunt van VOKA, UNIZO en BB vertrekt vanuit het principe dat de Europese regelgeving het enige bindende referentiekader vormt voor de controle op de uitvoer en overbrenging van producten voor tweeeërlei gebruik. Het betreft hier de Verordening (EU) 2021/821, die expliciet vastlegt:

- wanneer een vergunningsplicht verplicht is,
- en wanneer lidstaten mogen kiezen om bijkomende verplichtingen op te leggen.

In lijn met het Vlaams Defensieplan dat inzet op een performant en groeigevriendelijk industrieel beleid, herhalen VOKA, UNIZO en BB het beleidsmatig uitgangspunt dat gold plating vermeden moet worden: het onnodig toevoegen van bijkomende (sub)nationale regels bovenop Europese verplichtingen ondermijnt het gelijke speelveld voor Vlaamse bedrijven, en draagt niet bij aan de kern doelstellingen van veiligheid, transparantie en internationaal rechtsrespect.

Specifiek advies met betrekking tot de overbrenging binnen de EU

a) Wettelijk kader (art. 11, lid 2 Verordening 2021/821)

De EU-verordening voorziet enkel een facultatieve bevoegdheid voor lidstaten om een vergunningsplicht op te leggen bij overbrengingen van producten voor tweeeërlei gebruik binnen de EU - met name wanneer:

1. de eindbestemming buiten de EU ligt,
2. de uitvoer naar die eindbestemming vergunningsplichtig zou zijn, en
3. de goederen in de tussentijd niet substantieel worden bewerkt of gewijzigd.

Deze bepaling verplicht niet tot vergunningsplicht. Ze geeft enkel beleidsruimte, en moet dus zeer zorgvuldig worden afgewogen.

b) Motivering van het standpunt: géén vergunningsplicht opleggen

VOKA, UNIZO en BB adviseren om géén bijkomende vergunningsplicht op te leggen voor overbrengingen binnen de EU, ook niet in gevallen waarin de eindbestemming buiten de EU zou liggen. De redenen hiervoor zijn onder meer:

- **Rechtszekerheid en coherentie:** Het Europees kader biedt reeds een sluitend systeem van vergunningsplichten, o.m. voor uitvoer, technische bijstand en cybersurveillance. Nationale toevoegingen zouden de rechtsgelijkheid binnen de interne markt ondermijnen.
- **Vermijden van gold plating:** Het verplichten van een vergunning in situaties waar de EU dit niet vereist, vormt een duidelijke vorm van gold plating. Dit is strijdig met het beleid zoals verankerd in het Vlaams Defensieplan, waar het EU-kader als normerend uitgangspunt wordt genomen.
- **Vertrouwen in Europese partners:** Overbrenging naar een andere EU-lidstaat betekent verplaatsing binnen een systeem van gedeelde waarden, regelgeving en wederzijds toezicht. Een bijkomende Vlaamse vergunningsplicht impliceert een gebrek aan vertrouwen in de controlecapaciteit van onze buurlanden, wat haaks staat op de realiteit van Europese integratie.
- **Economisch belang:** Voor Vlaamse bedrijven, en zeker voor de ontwikkelende defensie- en dual use-industrie, zijn vlotte intra-Europese transacties cruciaal. De meerderheid van de Vlaamse uitvoer van dual use-producten vertrekt immers eerst naar een EU-lidstaat voor verdere verwerking in een eindproduct. Een bijkomende vergunningsplicht zou een concurrentienadeel opleveren tegenover bedrijven in buurlanden die deze optie niet benutten.
- **Efficiënte administratie:** Elke bijkomende vergunningsverplichting leidt tot extra werkdruk bij bedrijven én bij de overheid, zonder dat dit evenredig bijdraagt aan veiligheids- of rechtsstatelijke doelstellingen.

Conclusie van VOKA, UNIZO en BB

VOKA, UNIZO en BB adviseren om strikt te blijven binnen de verplichte bepalingen van Verordening (EU) 2021/821, en geen bijkomende vergunningsplichten op te leggen voor overbrengingen binnen de EU. Een dergelijk beleid:

- vermijdt gold plating,
- versterkt het gelijke speelveld binnen de EU,
- voorkomt een negatieve impact op de concurrentiepositie van Vlaamse bedrijven,
- en sluit naadloos aan bij de strategische doelstelling van het Vlaams Defensieplan om de Vlaamse dual use-industrie duurzaam en internationaal georiënteerd te laten groeien.

2. Standpunt werknemersorganisaties (ACV, ABVV en ACLVB) en VERSO

EU-Verordening 2021/821 voorziet expliciet facultatieve mogelijkheden voor de praktische organisatie van de controle. De werknemersorganisaties en VERSO stellen vast dat de Vlaamse regering de gewijzigde geopolitieke context en veiligheidsproblematiek aangrijpt om eigen accenten in het controlebeleid te leggen. Artikel 11, lid 2 van de Verordening geeft aldus een facultatieve bevoegdheid aan de lidstaten om een vergunningsplicht op te leggen bij overbrenging van producten voor tweëerlei gebruik binnen de EU. Gelet op de geopolitieke ontwikkelingen die in conflictgebieden vaak gepaard gaan met buitensporig gebruik van wapens en dual use producten (zoals drones) en leiden tot mensonwaardige omstandigheden, scharen de werknemersorganisaties en VERSO zich achter de logica van het ontwerpbesluit om binnen de voorwaarden van de verordening een vergunningsplicht op te leggen voor overbrengingen binnen de EU. Los van de al dan niet voorkeur voor no-gold-plating, gaat dat argument in casu niet op omdat de Vlaamse overheid strikt binnen het kader van de verordening ageert, en er dus sowieso geen sprake is van gold plating.